

Commissiedebat MIRT 5-7-23

Herprioritering Mobiliteitsfonds

Inbreng IPO

Op 5 juli debatteert u over het MIRT. Graag geven wij u een aantal aandachtspunten mee in aanvulling op de inbreng van de provincies die ingaan op de voor hen belangrijke MIRT-projecten.

Het weghalen van geld van infrastructuur-projecten door het Rijk is een ingrijpende stap. De impact op de bereikbaarheid door de schuif van aanleg naar instandhouding door het Rijk zal namelijk groot zijn. Met de boven hangende schaduw van voorgenomen bezuinigingen van € 2 miljard, zoals genoemd tijdens de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving, en de aangekondigde heroriëntatie op spoorprojecten zal de druk alleen maar toenemen. Tegelijkertijd worden provincies gedwongen om de tarieven van het OV met 11% te laten stijgen én de dienstverlening af te schalen. De weg niet uitbreiden is pijnlijk, het OV tegelijkertijd afwaarderen is dodelijk.

Als overheden zijn we verplicht om perspectief te bieden aan inwoners en bedrijven in Nederland: bereikbaarheid voor iedereen. Daarom pleiten de provincies ervoor om nu écht werk te maken van de mobiliteitstransitie, de samenwerking te verstevigen én vroegtijdig duidelijkheid te geven op weg naar het komend BO MIRT in het najaar.

Maak werk van de mobiliteitstransitie

Onze oproep is om niet te blijven hangen in analyses en onderzoeken, maar te komen met een *samenhangend* pakket aan fiscale maatregelen, forsere inzet op innovatieve en publieke mobiliteit, opschalen van de Regionale Mobiliteitsprogramma's (Klimaatakkoord), het overeind houden van het openbaar vervoer en investeren in de fiets, deelmobiliteit, logistiek en gedragsmaatregelen. De Mobiliteitsvisie 2050 is hiervoor een logische kapstok.

De provincies doen een handreiking om met het Rijk proposities te ontwikkelen voor een samenhangend pakket 'mobiliteitstransitie', waarbij we denken aan:

- *Startpakket voor het realiseren van fiscale prikkels*
- *3^e tranche woningbouwbelasting ten behoeve van o.a. ontsluiting van woningen na 2030 en uitrol van Bus Rapid Transit-systemen*
- *Versnelling van de uitvoering van de Regionale Mobiliteitsprogramma's als impuls voor de verduurzaming van mobiliteit*
- *Een duurzaam exploitatiemodel voor innovatieve en publieke mobiliteit*
- *Verbinden van de groeiende beheer- en onderhoudsopgave aan de beleidsdoelen, met een koppeling naar duurzaamheid in de hele keten: ontwerp, materiaalkeuzes, intelligente bouwlogistiek, Smart Mobility, Hinderaanpak etc.*

Samenwerking: geen éénrichtingsverkeer

De besluitvorming over de prioritering van de rijksprojecten is een verantwoordelijkheid van het Rijk, evenals een goede onderbouwing van die herprioritering. Om te komen tot een onderbouwing, voldoende draagvlak bij medeoverheden en een aanpak om de consequenties zo goed als mogelijk op te vangen, blijft echter goede samenwerking en open dialoog met de medeoverheden nodig.

- *Betrek de provincies tijdig en maak gebruik van bestaande samenwerkingsverbanden en -processen, om niet te verdrinken in een administratieve waterval van overleggen.*

Behoefte aan duidelijkheid en concrete afspraken

Op het BO MIRT van dit najaar willen Rijk en provincies concrete afspraken maken over het vervolg, zowel voor een integrale aanpak mobiliteitstransitie als de omgang met de herprioritering en weer 'uitpakken' van projecten. Dit vraagt om snelle duidelijkheid over de scope (inhoud), spelregels (samenwerking) en het type te maken afspraken:

- *Bespreek scope, spelregels en type afspraken zo snel mogelijk met de medeoverheden om tot goede, concrete afspraken te komen op het BO MIRT.*
- *Koppel de besluitvorming over de projecten (korte termijn) niet los van de mobiliteitstransitie (lange termijn)*
- *Heb oog voor wat op regionaal verband kan en wat op nationaal niveau moet; voor beide onderdelen zijn de medeoverheden nodig.*